

Marc Raabe

PJŪVIS

Psichologinis trileris

Alma littera

Prologas

Vakarų Berlynas. Spalio 13 diena, 23.09 val.

Gabrielius stovėjo ant slenksčio ir spoksojo į apačią. Šviesa iš koridoriaus sklido rūsio laiptais žemyn, o ją prarydavo plytų sienos.

Jis neapkentė rūsio, ypač naktį. Ir nesvarbu, ar lauke šviesu, ar tamsu. Rūsyje visuomet karaliauja naktis. Bet dienomis galėjai iš čia dumti į viršų, į sodą, į šviesą. O naktį *visur* – nors pirštu durk į akį, taip pat ir lauke; negana to, kiekviename kampe tyko vaiduokliai. Šių negali matyti nė vienas suaugęs žmogus. Jie taip ir taikosi vienuolikmečiam berniukui suleisti nagus į sprandą.

Ir vis dėlto Gabrielius stovėjo kaip įbestas: jis negalėjo kitaip, tiesiog privalėjo susikaupęs stebeilyti žemyn, į rūsio gilumą, kur šviesa visai išnyksta.

Durys!

Jos buvo atdaros!

Tarp niūriai pilkos sienos ir durų žiojėjo juodas plyšys. Už jų buvo laboratorija, tamsi kaip Darto Veiderio mirties žvaigždė.

Berniuko širdis daužėsi kaip patrakusi. Jis skubiai nusišluostė sudrėkusius delnus į pižamą, savo mėgstamą naktinį drabužį, nes ant marškinėlių priekio puikavosi Luko Skaivokerio iš filmo „Žvaigždžių karai“ atvaizdas.

Juodas aukštas tarpduris Gabrielių traukė tarsi magnetas. Pamažėl jis padėjo basą koją ant pirmojo laiptelio. Mediniai

nelygūs rūsio laiptai išdavikiškai sugirgždėjo. Tačiau jis žinojo, kad tėvai jo negirdės. Bent tol, kol užsirakinę duris barsis virtuvėje. Negeras tas barnis. Kur kas blogesnis už šiaip įprastą. Nejauku, gerai dar, kad ten nėra Davido, galvojo jis. Gerai, kad pasirūpino jo saugumu. Mažėlis brolis verkšleno.

Vis dėlto jaustūsi drąsiau, jei būtų ne vienas tame rūsyje, su vaiduokliais. Gabrielius nuriijo seiles. Tarpduris žvelgė kaip kokia pragaro bedugnė.

Pagalvok! Lukas irgi taip elgtūsi.

Tėvas nirštų iš pykčio, jeigu dabar galėtų jį matyti. Laboratorija buvo jo paslaptis, saugoma lyg kokia tvirtovė, su geležinėmis durimis ir juodai blizgančia akute jose. Niekas kitas ten nėra įkėlęs kojos. Net motina.

Gabrieliaus padai pajuto betono grindis, ir jis krūptelėjo. Pirma buvo šilti mediniai laiptai, o čia – šaltas cementas.

Dabar arba niekad!

Staiga pro rūsio lubas prasiveržė dardės. Gabrielius su laikė kvapą. Garsas viršum jo galvos sklido iš virtuvės. Atrodė, kad grindų plytelėmis traukiamas stalas. Toptelėjo mintis, ar ne geriau būtų grįžti. Motina su tėvu viena, o Gabrielius žinojo, kaip tėvas gali įsisiautėti.

Jis dirstelėjo atgal, į vos įžiūrimas tamsoje duris. Tokios progos galbūt niekuomet nebepasitaikys.

Vieną kartą jau yra čia stovėjęs, maždaug prieš dvejus metus. Tąsyk tėvas buvo pamiršęs užsklęsti viršutines rūsio duris. Gabrieliui tada buvo devyneri. Dabar štai jau kuris laikas jis vėl stypso priebutyje ir slapčiomis žvelgia žemyn. Galiausiai smalsumas nugali. Tada taip pat buvo atsargiai nuslinkęs į rūsį, baisiausiai bijodamas vaiduoklių, paniręs į visišką tamsą, nes nediršo uždegti šviesos.

Akutė duryse žibėjo raudonai kaip kokio monstro.

Paknopstom parlėkė į viršų, atgal pas Davidą, į vaikų kambarį, ir šmurkštelėjo į savo lovą.

Dabar jam vienuolika. Jis vėl mindžikuoja čia, apačioje, bet monstro akis nežiba. Tačiau vis dėlto toji akis duryse žvelgia – šalta, juoda kaip negyvelio. Nuo rūsio laiptų pusės skverbiasi blausi švieselė, ir Gabrielius pats save mato šešėlyje ant geležinių laboratorijos durų. Juo arčiau šių durų, juo didesnė jo galva.

Numaldė šleikštulį ir nusivalė vieną koją į sausą betono grindų plotą. Vis tiek tarp pirštų liko kažkas prikibę. Kaip būtų gerai dabar turėti rankšluostį ar drėgną skudurą, bet kur kas svarbesnė laboratorija. Pasiekė rankeną, pamažu traukdamas sunkias metalines duris pravėrė jas šiek tiek daugiau ir įsliūkino į tamsą. Jį apgaubė neįprasta tyła.

Kapų tyła.

Šnerves sudirgino aštrus chemikalų kvapas, panašus į tą, kuris tvyro filmų kopijavimo dirbtuvėje, kur tėvas kartą jį buvo nusivedęs po vienos filmavimo dienos.

Dabar širdis kalė nežmoniškai: per greitai ir per garsiai. Norėjo būti kur nors kitur – gal pas Davidą, o gal po antklode.

Lukas Skaivokeris niekuomet nesislėptų po antklode.

Kairiosios rankos pirštai virpėdami grabaliojo elektros jungiklio, bet Gabrielius buvo nuolat pasirengęs užčiuopti ką nors visai netikėta. O jeigu vaiduokliai yra čia? Jeigu jie griebis už rankos? Jeigu pirštai netyčia paklius jiems į nasrus ir pabaisos suleis dantis?

Štai čia! Panašu į šaltą plastiką.

Gabrielius paspaudė mygtuką. Užsiziebė trys raudonos lempos ir visą patalpą užliejo neįprastas tamsus raudonis.

Raudona kaip monstro pilve.

Nugara ėmė kilti šiurpuliukai – iki pat plaukų šaknų. Jis sustojo ant laboratorijos slenksčio, jautė čia esant nematomą ribą, kurios nesiryžo peržengti. Prisimerkęs stengėsi išvelgti kokius nors atskirus daiktus.

Laboratorija buvo didesnė, nei įsivaizdavo: urvas – trys metrai pločio ir septyni ilgio. Prie pat laboratorijos nutįsusi sunki juodo moltono širma. Kažkas skubėdamas buvo ją pa-traukęs į šoną.

Po betoninėmis lubomis matėsi ištemptos skalbinių vir-vės, o ant jų prikabintos nuotraukos. Kai kurios nuplėštos mėtėsi ant žemės.

Kairėje – nuotraukų didintuvas. Dešinėje per visą sieną driekėsi lentynos, prigrūstos visokių prietaisų. Gabrieliui akys iššoko ant kaktos. Daugelį iš jų kaipmat atpažino: tai *Arri*, *Beaulieu*, *Leicina* firmų filmavimo kameros, dar kelios kitos, mažesnės. Dalykiniuose žurnaluose, kurių šūsnys buvo prikrautos antrame aukšte tėvo darbo kambaryje, pilna jų re-klamų. Visuomet, jei kokį nors iš tų žurnalų tėvas išmesdavo į šiukšlių dėžę, Gabrielius jį iškrapštydavo ir paslėpdavo po pagalve, o vakarais, apsiklojęs galvą antklode, pasišviesdamas kišeniniu žibintuvėliu, skaitydavo, kol užmigdavo.

Šalia kamerų sudėta gal dešimt objektyvų, kai kurie ilgi kaip šautuvo vamzdžiai, dar keli maži fotoaparatai, gaubtai kameroms nuo šviesos pridengti, nemažai aštuonių ir šešio-likos milimetrų fotojuostų dėžučių, krūva vaizdo magnetofonų ir du naujutėlaičiai filmavimo aparatai *Videocamcorder* – „plastikiniai bombonešiai“, kaip piktai juos vis vadindavo tėvas. Gabrielius viename žurnale buvo skaitęs, kad su naują-ja vaizdo technika esą galima filmuoti ta pačia kasete jos ne-keičiant bemaž dvi valandas. Stačiai neįtikėtina! Be to, „plas-tikiniai bombonešiai“ netarškėjo kaip filmavimo kameros, o sukosi tyliai.

Gabrielius gėrėjosi šiais lobiais, jo akys blizgėjo. Dingtė-lėjo, kad visa tai čia galėtų parodyti Davidui. Tačiau iškart prabilo sąžinė. Galiausiai tai ir pavojinga. Davido čia nereikia painioti. Be to, jis jau miega. Buvo teisingas sprendimas vaikų kambario duris užrakinti.

Staiga kažkas subildėjo. Išsigandęs apsigrėžė. Niekur nieko. Nei kokio vaiduoklio, nei tėvų. Šie, matyt, vis dar tebesibara ten, viršuje, virtuvėje.

Gabrielius vėl žvelgė į laboratoriją, į visus tuos lobius. *Prieik arčiau*, atrodė kažkas kužda į ausį. Tačiau jis vis dar tebestovėjo ant slenksčio, šalia širmos. Apėmė nerimas. Jau galėjo grįžti. Laboratoriją dabar jau pamatė, tad nebūtina eiti dar ir į vidų.

Vienuolika! Tu jau vienuolikos metų! Eik, nebūk bailyš.

Kokio amžiaus iš tikrųjų buvo Lukas?

Gabrielius neskubėdamas žengė porą žingsnių į vidų.

Kas tai per nuotraukos? Jis pasilenkė, pakėlė vieną nuo žemės ir įsmeigė akis į neryškų stambiai grūdėtą vaizdą. Staiga pajuto šleikštulį, tada keistai dilgtelėjo ir persmelkė apatinę kūno dalį. Pažvelgė į viršų, į nuotraukas, pritvirtintas prie virvės. Ta nuotrauka, kuri kybojo tiesiai viršum galvos, traukte taukė žvilgsnį. Kaktą išmušė prakaitas, akyse ėmė raudonuoti kaip ir visa aplink. Šiek tiek pykino. Atrodė taip tikra, taip... Arba gal tai aktoriai? Kaip filme! Tos kolonos, tie mūrai kaip viduramžiais ir tie juodi drabužiai...

Jis prisivertė nebežiūrėti, tada žvilgsnis peršoko prie lentynos, kur gulėjo netvarkingai sumesti prietaisai, ir galiausiai sustojo ties moderniausiais vaizdo įrašymo aparatais, ant jų blizgėjo mažytės *JVC-Logos* kameros. Apatinė buvo įjungta. Lygutéliame kaip veidrodis ekranėlyje švytėjo skaičiai ir kažkokie ženklai. Kaip „Žvaigždžių karuose“, erdvėlaivio pilotų kabinoje.

Gabrielius nė nepajuto, kaip jo smilius tarsi savaime priartėjo prie mygtukų ir vieną iš jų paspaudė. Krūptelėjo, kai prietaiso viduje garsiai suspragsėjo – antrą kartą, trečią, pasikui pasigirdo motoriuko burzgimas. *Kasetė!* Prietaise yra kasetė! Kakta kaito. Nieko nelaukdamas paspaudė kitą mygtuką. Prietaisas sudardėjo. Ekране šalia vaizdo magnetofonų

krūvos ėmė šokinėti trikdžių juostos. Vaizdas dar šiek tiek paspuždėjo ir paskui stabilizavosi: neaiškus, mirgančiomis spalvomis, netikroviškas, tarsi langas į kitą pasaulį.

Gabrielius nevalingai pasilenkė į priekį ir staiga kaip įgeltas atšoko. Burnoje visiškai sausa. Tas pats vaizdas kaip ir nuotraukoje! Ta pati vieta, tos pačios kolonos, tie patys žmonės, tik čia jie juda. Norėjo nukreipti žvilgsnį, bet nepajėgė. Pro burną įkvėpė troškaus oro ir nė nepastebėjo, kad laiko užgniaučęs kvapą.

Vaizdai tarsi blykčiojantys žaibai smigo į sąmonę, o jis teįstengė tik įtemptai žiūrėti.

Pjūvis per juodos suknelės audinį.

Šviesus trikampis ant dar šviesesnės odos.

Išsidraikę ilgi geltoni plaukai.

Chaosas.

Paskui dar vienas pjūvis – ryžtingas ir staigus judesys, kuris nejučia atsiliepė Gabrieliaus žarnyne. Berniukui iškart pasidarė bloga, ėmė svaigti galva, mirgėti akyse. Ekranas piktaai spoksojo į jį. Gabrielius virpėdamas surado mygtuką.

Viskas! Nebėra!

Dusliai zvimtelėjęs vaizdas susmego, tarsi ekrane būtų viena iš tų juodųjų skylių kaip visatoje. Garsas siaubingas, bet kartu ir raminantis. Gabrielius spoksojo į tamsų matinį stiklą, į savo paties atspindį jame, savo raudoną veidą. O į jį stebėjimo vaiduoklis klaikiomis akimis.

Negalvoti apie tai! Tik negalvoti... Jis dar kartą pažvelgė į nuotrauką, į visą netvarką. Tik nereikia žiūrėti į ekraną.

Ko nematai, to nėra!

Tačiau buvo. Ten, ekrane, giliai juodoje skylėje. Kamera tyliai burzgė. Gabrielius norėjo užsimerkti ir atsibusti kitoje vietoje. Nesvarbu kur. Tiktai ne čia. Bet vis dar tebekiurksojo prie savo atvaizdo ekrane.

Staiga be galo užsinorėjo pamatyti ką nors gražaus arba paprasčiausiai ką nors kita. Jo pirštai, tarsi veikę savo pačių valia, įjungė kitus monitorius.

Zvimbt. Zvimbt. Sušvito du viršutiniai ekranai. Susiformavo du blankūs vaizdai, skleidžiantys plieno mėlynumo mirguliavimą į raudoną laboratorijos šviesą. Vienas ekranas rodė priebutį ir atdaras duris į rūšį; laiptus prarijo tamsa. Kitas – virtuvę ir tėvus. Iš garsiakalbio švokštė tėvo balsas.

Gabrielius išplėtė akis.

Ne! Prašau, ne!

Tėvas spyrė į stalą. Šio kojos sudardėjo grindimis. Garsas atsklido ir pro lubas, Gabrielius susigūžė. Tėvas staiga ištraukė stalčių, pagraibė jame, ir jo ranka vėl pasirodė.

Gabrielius persigandęs neatitraukė akių nuo ekrano. Ėmė mirksėti geisdamas, kad būtų aklas! Aklas ir kurčias.

Bet nebuvo nei aklas, nei kurčias.

Ašaros plūstelėjo į akis. Laboratorijos chemikalų kvapas, sumišęs su vėmalų tvaiku prie durų, užėmė gerklę. Geidė, kad kas nors ateitų, paimtų ant rankų, sakytų, kad čia viskas netikra.

Tačiau niekas neateis. Jis buvo vieni vienias.

Ši mintis jam tvojo kaip kuoka per galvą. *Kažkas turi ką nors daryti.* Ir *jis* buvo tas vienintelis, galįs šią minutę dar ką nors daryti.

Ką darytų Lukas?

Patyliukais, basas – kojos nebejautė šaltų grindų – Gabrielius pamažu nusigavo rūšio laiptais aukštyn. Raudona patalpa už nugaros žaižaravo kaip pragaras.

O kad dabar turėtų lazerinį kardą! Ir šią akimirką staiga jam šovė mintis, jog esama kai ko geresnio už kardą.